

Il Divo

Magtfuld og magtbegærlig Af Mikkel Wold

Der er mange gode grunde til at lave en film om Giulio Andreotti. Den nu 90-årige italienske politiker, stadig aktiv som medlem af senatet, som han for øvrigt er livsvarigt medlem af, har som få præget det moderne Italiens politiske historie. Han blev valgt til Deputerkammeret i 1948 og havde sin første ministerpost i 1954 som indenrigsminister. Syv regeringer har han ledet som premierminister, den sidste frem til 1992, og i de perioder, hvor han ikke ledede eller var medlem af regeringen, var han temmelig sikkert stadig en af Italiens mest magtfulde personer.

Det er som sådan han først og fremmest skildres i Paolo Sorrentinos palme-priste film "Il Divo". Titlen er en hentydning til et af Andreottis øgenavne i Italien, "Divo Giulio", efter det latinske "Divus Iulius" – den guddommelige Cæsar. Andre øgenavne har været "Belzebù" efter det nytestamentlige navn Beelzebul – dæmonernes fyrste. "Mørkets prins" eller "Den sorte pave" er andre bud på lidet smigrende øgenavne til denne mærkelige sammensatte magtmand. Man kunne fristes til at tro, at det helt og aldeles er magten, som styrer Andreotti og ikke omvendt.

Men måske er det for forenklet, og filmen om ham falder heller ikke i forenklingens grøft. Den fremkalder ham ikke som et stereotyp magtmenneske, men som en kompleks person. Der indgår ganske vist ikke megen idealisme i kompleksiteten i dette tilfælde, kan man vist roligt sige, men magten blandes alligevel med noget andet. Med nogle ideer til at forandre og påvirke. Det svinger lidt, hvornår det ene overgår det andet, men magten vinder i al fald ofte i filmens skildring. En film, Andreotti i øvrigt ikke selv brød sig om; han udvandrede med en bemærkning om, at eftertiden måtte dømme ham på hans handlinger og ikke på rygter. Det sidste er mest en hentydning til, at Andreotti i filmen skildres som en, der har haft forbindelser til mafiaen. Forbindelser, som også en italiensk domstol mente at kunne se, men hvor Andreotti ikke blev dømt, fordi sagen forældedes.

Filmene følger Andreotti fra begyndelsen af 90'erne, hvor han stadig leder en regering. Han er magtfuld og har for det meste magtliderlige folk omkring sig, hvoraf de fleste senere afsløres med forbindelser til mafia eller andre kriminelle organisationer og aktiviteter. Men der er også andre personskildringer i filmen. Så mange, at man hurtigt bliver noget forvirret over de mange hurtige klip, som Sorrentino strør ned over sin film. Man når lige at læse navnet på en for os danskere helt ukendt person, så begår han selvmord eller myrdes. De klip er der en 10-12 af, så man gør klogt i lige at frekventere filmens hjemmeside for at få bare et lille overblik over de mange ofre, med mindre man er en meget trænet kender af Italiens historie i 70'erne, 80'erne og 90'erne. Men de fleste husker sikkert mordene på dommer Falcone for slet ikke at tale om Aldo Moro. Netop Moro er i filmen hele tiden Andreottis dårlige samvittighed. De kendte hinanden fra 40'erne, og Moro bebrejdede Andreotti for, at han ikke ville gøre nok for at få ham frigivet fra De Røde Brigader.

Sine steder er filmen næsten Fellinisk. En vanvittig morsom scene er, hvor parlamentsformanden lige når at sige, at de nu indleder debatten om, hvem der skal være landets næste præsident. Herefter bryder der som på tælling et totalt kaos løs i parlamentet, folk råber og skrider af hinanden, og som den eneste sidder Andreotti helt tavs og forholder sig nærmest ligeglad, hvad han slet ikke er. Han er selv kandidat, meddeler han på sin særegne måde, da man spørger ham; "jeg er et gennemsnitsmenneske, men omkring mig ser jeg ingen kæmper", siger han uden at

fortrække en mine. Citatet er autentisk. Sådan kan man også sige ja-tak. Andre morsomme citater fra den i filmen aldrig smilende Andreotti er f.eks. en om magten, som ifølge *Il Divo* er "en sygdom, man ikke ønsker at blive kureret for." Velkommen til Machiavellis hjemland.

Men hvad er så sandheden om den magtfulde mand, som er praktiserende katolik og som stadig går til messe hver dag? En af filmens kvaliteter er, at den lader det spørgsmål stå åbent. Måske er svaret, at han er både og. I et Italien, hvor magt og korrupsion er kædet sammen i så mange sammenhænge, er det vel nærmest umuligt at komme i nærheden af det ene uden at få forbindelse med det andet. Med mindre man har statsmandsdimensioner, men det har Andreotti næppe. Dertil er han for magtskyg, både i filmen og i virkeligheden.

Filmfakta

Italien 2008 - Instr. og manus: Paolo Sorrentino - Medv.: Toni Servillo, Anna Bonaiuto, Piera Degli Esposti, Paolo Graziosi, Flavio Bucci, Giulio Bosetti - 110 min. - Biografpremiere d. 14/8 2009 og på DVD d. 26/4 2010 - Udlejning/pressebilleder © Sunrise Film

Links

<http://cinemazone.dk/review.asp?id=7534&area=2>

<http://www.eyeforfilm.co.uk/review/il-divo-film-review-by-jennie-kermode>

<http://www.nytimes.com/2009/04/24/movies/24divo.html>